

Uchwała Nr 233
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 28 grudnia 2022 roku

w sprawie zmian w działaniu M10 „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (art. 28)
Poddziałanie	(10.1) Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych
Typ operacji	Pakiet 2. Ochrona gleb i wód
Strona	361, 362

Rodzaj zmiany:

- realizacja zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020, kontynuowanych po roku 2022, finansowanych z budżetu PROW 2014-2020 – zapewnienie zgodności z wymogami podstawowymi, w tym zasadą cross-compliance obowiązującą w perspektywie finansowej PROW 2014-2020.

Zmiana w części 8.2.10.3.2.1. Opis rodzaju operacji, strona 361, 362

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(.....)

Wymogi jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód, Wariant: Międzyplony:

Na obszarach szczególnie zagrożonych erozją, gdzie obowiązuje norma Dobrej Kultury Rolnej (DKR 4) dotycząca zachowania minimalnej pokrywy glebowej na co najmniej 30% gruntów ornych w gospodarstwie, płatność w ramach tego pakietu przysługuje do powierzchni innej niż powierzchnia wskazana w celu spełnienia tej normy DKR, tym samym maksymalnie do 70% gruntów ornych w gospodarstwie.

W związku z dostosowaniem do ram prawnych nowego okresu programowania 2023-2027, od 2023 r. wszystkich rolników realizujących zobowiązanie w ramach wariantu 2.1. Międzyplony będzie obowiązywała nowa norma DKR 6 (minimalna pokrywa glebowa w celu uniknięcia niepokrytej gleby w najbardziej newralgicznych okresach). Norma DKR 6 będzie bowiem dotyczyła wszystkich gruntów ornych w kraju, a nie jedynie tych położonych na obszarach szczególnie zagrożonych erozją (wyznaczonych na potrzeby normy DKR 4 obowiązującej w okresie programowania 2014-2020). Ponadto zgodnie z normą DKR 6, co najmniej 80% gruntów ornych w gospodarstwie będzie musiało być pod minimalną pokrywą glebową. Powyższe rozszerzenie normy DKR stanowi istotną zmianę dla wszystkich rolników realizujących wariant 2.1. (rolnicy będą mogli otrzymać płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną za realizację wariantu 2.1. tylko do 20% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie). Jeżeli rolnicy nie zaakceptują takiego dostosowania do nowych ram prawnych, będą oni mogli zrezygnować z dalszej realizacji zobowiązania w ramach wariantu 2.1. Zobowiązanie to straci ważność, a w odniesieniu do okresu, w którym zobowiązanie było ważne, nie będzie wymagany zwrot płatności.

(.....)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Wymogi jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód, Wariant: Międzyplony:

(.....)

Na obszarach szczególnie zagrożonych erozją, gdzie obowiązuje norma Dobrej Kultury Rolnej (DKR 4) dotycząca zachowania minimalnej pokrywy glebowej, na co najmniej 30% gruntów ornych w gospodarstwie, płatność w ramach tego pakietu przysługuje do powierzchni innej niż powierzchnia wskazana w celu spełnienia tej normy DKR, tym samym maksymalnie do 70% gruntów ornych w gospodarstwie.

~~W związku z dostosowaniem do ram prawnych nowego okresu programowania 2023-2027, od 2023 r. wszystkich rolników realizujących zobowiązanie w ramach wariantu 2.1. Międzyplony będzie obowiązywała nowa norma DKR 6 (minimalna pokrywa glebowa w celu uniknięcia niepokrytej gleby w najbardziej newralgicznych okresach). Norma DKR 6 będzie bowiem dotyczyła wszystkich gruntów ornych w kraju, a nie jedynie tych położonych na obszarach szczególnie zagrożonych erozją (wyznaczonych na potrzeby normy DKR 4 obowiązującej w okresie programowania 2014-2020). Ponadto zgodnie z normą DKR 6, co najmniej 80% gruntów ornych w gospodarstwie będzie musiało być pod minimalną pokrywą glebową. Powyższe rozszerzenie normy DKR stanowi istotną zmianę dla wszystkich rolników realizujących wariant 2.1. (rolnicy będą mogli otrzymać płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną za realizację wariantu 2.1. tylko do 20% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie). Jeżeli rolnicy nie zaakceptują takiego dostosowania do nowych ram prawnych, będą oni mogli zrezygnować z dalszej realizacji zobowiązania w ramach wariantu 2.1. Zobowiązanie to straci ważność, a w odniesieniu do okresu, w którym zobowiązanie było ważne, nie będzie wymagany zwrot płatności.~~

(.....)

1. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013.

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

20 - 23 grudnia 2022 r.

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

W dniu 30 listopada 2022 r. na spotkaniu grupy Ekspertów ds. Wspólnej Polityki Rolnej Komisja Europejska (KE) przedstawiła jednoznaczne stanowisko odnośnie realizacji zobowiązań kontynuacyjnych po roku 2022 w ramach, m.in. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020, finansowanych z budżetu PROW 2014-2020 w kontekście:

- zgodności tych zobowiązań z wymogami podstawowymi,
- stosowania klauzuli weryfikacji.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KE na ww. spotkaniu, zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020 kontynuowane po 2022 roku i finansowane z budżetu PROW 2014-2020 muszą wykraczać ponad dotychczasowe wymogi podstawowe, tj. wymogami wzajemnej zgodności cross-compliance, w myśl zasady, że „*stare zasady nadal mają zastosowanie do starych zobowiązań kontynuacyjnych, nawet w sytuacji kiedy są realizowane w nowym okresie programowania*”. W tym przypadku, zdaniem KE, nie ma zastosowania klauzula weryfikacji (art. 48 rozporządzenia UE nr 1305/2013), która mówi o:

(i) konieczności dostosowania zobowiązań do ram prawnych kolejnego okresu programowania (chodzi o zapewnienie, że wymogi w ramach Działania nie pokrywają się z wymogami podstawowymi) oraz o (ii) możliwości rezygnacji z podjętych dotychczas zobowiązań

w sytuacji braku akceptacji przez beneficjenta zmian w realizacji zobowiązania, które były następstwem tego dostosowania.

Mając na uwadze powyższe, istnieje potrzeba dokonania korekty w podejściu zaproponowanym przez PL w poprzedniej notyfikacji PROW 2014-2020. W notyfikacji tej dokonano zmiany związanej z dostosowaniem zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych do ram prawnych nowego okresu programowania w przypadku realizacji wariantu 2.1 Międzyplony. Efektem tej zmiany było wskazanie, jako wymogu podstawowego, jednej z norm warunkowości dotyczącej okrywy glebowej (DKR 6), której brzmienie i zakres w stosunku do dotychczas obowiązującej normy w ramach zasady cross-compliance uległy istotnej zmianie¹.

W związku ze stanowiskiem KE, że zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020 kontynuowane po 2022 roku i finansowane z budżetu PROW 2014-2020 muszą wykraczać ponad dotychczas obowiązujące wymogi podstawowe, tj. cross compliance, a nie wymogi warunkowości, należy przywrócić poprzednie brzmienie zapisów PROW 2014-2020, tj. wskazanie normy DKR 4 jako wymogu podstawowego.

Oznaczać to będzie, że beneficjent, który posiada w gospodarstwie grunty orne położone na obszarach zagrożonych erozją wodną jest zobowiązany do utrzymania na 30% tych gruntów wymaganej okrywy ochronnej, a płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za realizację tego wariantu na gruntach ornym położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną może być przyznana do powierzchni nie większej niż 70% całkowitej powierzchni tych gruntów.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmian

Realizacja zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020, kontynuacyjnych po roku 2022, finansowanych z budżetu PROW 2014-2020, zgodnie z dotychczasowymi zasadami, tj.: zapewnienie, że zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wykraczają ponad wymogi podstawowe, w tym zasadę cross-compliance obowiązującą w perspektywie finansowej PROW 2014-2020.

5. Wpływ zmiany na wskaźniki:

-

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

-

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

-

¹ Norma warunkowości DKR 6 dotyczy całego kraju i będzie oznaczała obowiązek przeznaczenia 80% gruntów ornym w gospodarstwie pod minimalną pokrywę glebową